

بنام خداوند دانا و حکیم

آموزش صرف و نحو عربی به

زبان فارسی

(همراه با برخی آراء دکتر فاضل صالح سامرائی)

مینا جیگاره

انتشارات نظری

عنوان و نام پدیدآور
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
شابک
وضعیت فهرست‌نویسی
موضوع

آموزش صرف و نحو عربی به زبان فارسی / مینا جیگاره.
تهران : انتشارات نظری، ۱۴۰۴
۴۲۴ / صفحه
۷-۳۱۴-۳۳۵-۶۲۲-۹۷۸
فیا
زبان عربی- صرف و نحو- راهنمای آموزشی
زبان عربی- صرف و نحو- مسائل، تمرین ها و غیره

شناسه افزوده
شناسه افزوده
شناسه افزوده

سامرائی، فاضل صالح، ۱۹۳۲- م .. معانی النحو
سامرائی، فاضل صالح، ۱۹۳۲- معانی الا بنیه فی العربیه
سامرائی، فاضل صالح، ۱۹۳۲- م .. بلاغة الكلمة فی التعبير القرآنی

رده بندی کنگره
رده بندی دیویی
شماره کتابشناسی ملی

Pj۶۲۰۳
۳۹۲/۷۵۰۷
۱۰۲۵۲۸۰۳

نام کتاب : آموزش صرف و نحو عربی به زبان فارسی

نام نویسنده : مینا جیگاره

نوبت چاپ : اول- ۱۴۰۴

« کلیه حقوق مادی ، چاپ و نشر مخصوص و محفوظ ناشر می باشد »

دفتر مرکزی : تهران، خیابان ولی عصر (عج) ، خیابان سید جمال الدین اسدآبادی (یوسف آباد) ،

نیش خیابان فتحی شقایق ، جنب بانک سپه پلاک ۳۳ ، طبقه ۲ ، واحد ۱۷

E-mail: nazaribook@yahoo.com

www.nashrenazari.com

انتشارات نظری

تلفن : ۸۸۱۰۲۷۷۵
همراه : ۰۹۱۹۰۱۲۹۴۵۵

فهرست مطالب:

پیشگفتار.....	۱۳
بخش اول: علم صرف.....	۱۵
فصل اول: مبحث فعل.....	۱۶
۱-۱- مقدمه.....	۱۶
۱-۲- علائم شناختن فعل.....	۱۶
۱-۳- روش تجزیه فعل.....	۲۱
۱-۳-۱- فعل متصرف و غیر متصرف.....	۲۲
۲-۳-۱- معلوم و مجهول.....	۲۲
۳-۳-۱- فعل مُعرب و مَبْنی.....	۲۴
۴-۳-۱- فعل سالم و غیر سالم.....	۲۶
۵-۳-۱- فعل لازم و متعدی.....	۲۸
۱-۴- فعل مؤکد و غیر مؤکد.....	۲۹
۱-۵- انواع فعل ماضی.....	۳۴
۱-۵-۱- ماضی استمراری.....	۳۴
۲-۵-۱- ماضی نقلی.....	۳۵
۳-۵-۱- ماضی بعید.....	۳۶
۴-۵-۱- موارد ترجمه فعل ماضی به صورت حال.....	۳۷
۱-۶- مشتقات فعلی.....	۳۹
۱-۶-۱- فعل نُهی و نفی.....	۴۰
۲-۶-۱- فعل جحد و استفهام.....	۴۰
۱-۷- باب‌های ثلاثی مجرد.....	۴۲

۴۳	۱-۸-۱	اوزان و معانی ابواب ثلاثی مزید.....
۴۳	۱-۸-۱-۱	باب اِفعال
۴۴	۲-۸-۱	باب تفعیل
۴۶	۳-۸-۱	باب مُفاعِلَة
۴۶	۴-۸-۱	باب اِفتعال
۴۷	۵-۸-۱	باب اِنفعال
۴۷	۶-۸-۱	باب تَفَعُّل
۴۸	۷-۸-۱	باب تَفَاعُل
۴۸	۸-۸-۱	باب اِسْتِفْعَال
۴۹	۹-۸-۱	باب اِفْعَال
۴۹	۱۰-۸-۱	باب اِفْعِیَال
۵۰	۱۱-۸-۱	باب اِفْعِنَال
۵۰	۱۲-۸-۱	اِفْعَالَ
۵۰	۱-۹	مصادر دیگر ابواب ثلاثی مزید
۵۳	۱-۱۰	باب های رباعی مجرد
۵۳	۱-۱۱	باب های رُباعی مزید
۵۵	۱-۱۲	ادغام.....
۵۵	۱-۱۲-۱	روش های ادغام.....
۵۶	۲-۱۲-۱	انواع ادغام.....
۵۶	۱-۱۲-۲-۱	ادغام واجب
۵۷	۲-۱۲-۲-۱	ادغام ممتنع
۵۷	۳-۱۲-۲-۱	ادغام جایز
۶۰		فصل دوم: معتلات
۶۰	۲-۱	تعریف اِعلال.....
۶۱	۲-۲	اِعلال به قلب
۶۱	۱-۲-۲	قلب واو به یاء
۶۲	۲-۲-۲	قلب یاء به واو
۶۲	۳-۲-۲	قلب واو و یاء به الف
۶۲	۴-۲-۲	قلب الف به واو
۶۳	۵-۲-۲	قلب واو و یاء به همزه

۶۳	۲-۳- اِعلال به حذف
۶۵	۲-۴- اِعلال به اِسكان
۶۶	۲-۵- موارد ممنوع بودن اعلال
۶۷	۲-۶- اِعلال به همزه
۶۷	۱-۲-۶- اِعلال به همزه، زمانی که همزه اول وصل باشد
۶۸	۲-۲-۶- تخفیف حذفی
۷۰	۲-۷- ابدال
۷۰	۱-۷-۲- ابدال در باب «اِفْتَعَال»
۷۱	۲-۷-۲- ابدال در باب‌های «تَفَعَّل» و «تَفَاعَل»
۷۲	۳-۷-۲- دو نوع دیگر از ابدال
۷۴	فصل سوم: مبحث اسم
۷۴	۳-۱- تعریف اسم
۷۴	۳-۲- علائم شناختن اسم
۷۷	۳-۳- روش تجزیه اسم
۷۷	۱-۳-۳- متصرف و غیر متصرف
۷۸	علائم شناسایی اسم متصرف
۷۸	۲-۳-۳- جامد و مشتق
۷۹	اقسام اسم جامد
۷۹	انواع مصدر:
۷۹	الف) مصدر اصلی (صریح)
۸۰	ب) مصدر هیئة یا نوع
۸۱	ج) مصدر مؤنّس
۸۱	د) مصدر میمی
۸۲	هـ) مصدر صناعی
۸۴	اقسام اسم مشتق
۸۵	الف- اسم فاعل
۸۶	اسم مفعول
۹۱	ج- اسم آلت
۹۲	د- صفت مشبّهه
۹۶	هـ- اسم تفضیل

و، ز - اسم زمان و مکان	۹۹
ح- صیغه مبالغه	۱۰۲
۳-۳-۳- مذکر و مؤنث	۱۰۴
۳-۳-۴- معرفه و نکره	۱۰۷
۳-۳-۵- اسم منسوب	۱۰۹
۳-۳-۶- اسم منصرف و غیر منصرف	۱۱۴
۷-۳-۳- اسم مُعَرَّب و مَبْنِی	۱۲۰
اقسام اسم مبنی	۱۲۰
الف- برخی از ظروف (ظرف مکان و زمان)	۱۲۱
ب- اسم فعل	۱۲۵
ج- اسم استفهام	۱۲۸
د- اسم اشاره	۱۲۹
ه- اسم ضمیر	۱۳۸
و- اسم موصول	۱۴۲
ز- اسم کنایه	۱۵۱
ح- اسم شرط	۱۵۴
۳-۳-۸- اسم مُصَغَّر و مُکَبَّر	۱۵۶
احکام تصغیر	۱۵۷
۳-۳-۹- اسم مفرد، مثنی و جمع	۱۶۱
مثنی و حکم تثنیه اسم‌های مقصور، ممدود و منقوص	۱۶۹
ملحقات مثنی	۱۷۲
جمع مذکر سالم و حکم جمع اسم‌های مقصور، ممدود و منقوص	۱۷۲
ملحقات جمع مذکر سالم	۱۷۴
جمع مؤنث سالم و حکم جمع اسم‌های مقصور و ممدود	۱۷۷
ملحقات جمع مؤنث سالم	۱۷۸
جمع مُکَسَّر: جمع قَلَّة و جمع کثرة	۱۷۹
اقسام جمع	۱۸۳
الف- اسم جمع	۱۸۳
ب- شبه جمع	۱۸۳
ج- جمع الجمع یا منتهی الجموع	۱۸۳
ملحقات اسم	۳-۴- ۱۸۴

۱۸۴	 ۴-۳-۱- اوزان اسم
۱۸۴	 اوزان ثلاثی مجرد
۱۸۵	 اوزان رباعی مجرد
۱۸۵	 اوزان خُماسی مجرد
۱۸۶	 اوزان رباعی مزید
۱۸۷	 ۴-۳-۲- اسم عدد
۱۹۳	 ۴-۳-۳- اَسْمَاء دَائِم الإِضَافَة
۱۹۸	 فایده اضافه
۲۰۱	 ۴-۳-۴- اسم تَعَجُّب
۲۰۱	 ۴-۳-۵- همزه وصل و همزه قطع
۲۰۴	 فصل چهارم: حرف
۲۰۴	 ۱-۴- حروف عامل
۲۰۵	 حروف جَرّ
۲۰۶	 حروف ناصبه(نصب دهنده).
۲۰۷	 حروف جازمه (جزم دهنده)
۲۰۷	 حروف مُشَبَّهَةٌ بالفعل
۲۰۸	 حروف ندا
۲۰۸	 حروف استثناء
۲۰۹	 حروف شرط
۲۱۰	 حروف شبیه به لیس
۲۱۲	 "لا" نفی جنس
۲۱۳	 ۲-۴- حروف غیر عامل
۲۱۵	 ۳-۴- نون وقایه
۲۱۶	 ۴-۴- التَّنْقَاء ساکنین
۲۱۷	 ۵-۴- حروفی که می نویسند ولی نمی خوانند
۲۱۹	 بخش دوم: علم نحو
۲۲۰	 فصل پنجم: مُعَرَّب و مَبْنِی
۲۲۰	 ۱-۵- مقدمه
۲۲۱	 ۲-۵- نحوه اِعراب پذیری کلمات مُعَرَّب
۲۲۷	 ۳-۵- انواع اسم‌های مبنی

۲۲۴	۴-۵- انواع اعراب کلمات
۲۲۴	۴-۵-۱- اعراب ظاهری
۲۲۵	۴-۵-۲- اعراب تقدیری
۲۲۵	۴-۵-۳- اعراب محلی:
۲۲۶	نصب فعل مضارع
۲۲۹	جزم فعل مضارع
۲۳۲	وجوب آمدن فاء جزای شرط بر سر جواب شرط
۲۳۴	جواز آمدن فاء جزای شرط بر سر جمله جواب شرط
۲۴۲	۱-۶- اقسام فاعل
۲۴۲	مطابقت فعل با فاعل
۲۴۴	۲-۶- نایب فاعل
۲۴۹	۳-۶- مبتدا و خبر
۲۵۰	مطابقت مبتدا و خبر
۲۵۲	احکام مبتدا و خبر
۲۵۳	موارد تقدیم مبتدا بر خبر
۲۵۴	موارد تقدیم خبر بر مبتدا
۲۵۶	حذف مبتدا و خبر
۲۵۷	ضمیر فصل یا عماد:
۲۵۹	ضمیر شأن
۲۶۱	۴-۶- اسم افعال ناقصه
۲۶۵	۵-۶- اسم افعال مُقاربه
۲۶۷	۶-۶- اسم حروف شبیه به لیس
۲۶۸	شروط عمل کردن حرف «لا»
۲۶۸	شروط عمل کردن حرف «لات»
۲۶۹	شروط عمل کردن حرف «إِنَّ»
۲۷۰	۷-۶- خبر حروف مُشَبَّهة بالفعل
۲۷۷	موارد مُحَفَّف شدن إِنَّ، أَنْ، كَأَنَّ، لَكِنَّ
۲۸۲	۸-۶- خبر لا نفی جنس
۲۸۷	فصل هفتم: موارد نصب اسم
۲۸۸	۱-۷- مفعول به

۲۸۸	۷-۱-۱- موارد تقدیم فاعل بر "مفعول به".
۲۸۹	۷-۱-۲- موارد تقدیم "مفعول به" بر فاعل.
۲۸۹	۷-۱-۳- موارد تقدیم "مفعول به" بر فعل و فاعل.
۲۹۰	۷-۱-۴- حذف عامل مفعول به.
۲۹۱	تخذیر
۲۹۲	إغراء
۲۹۳	اختصاص
۲۹۵	إشتغال
۲۹۸	۷-۲- مفعول مطلق
۳۰۵	۷-۳- مفعول له (لأجله).
۳۰۹	۷-۴- مفعول فيه.
۳۱۱	۷-۴-۱- انواع ظرف زمان
۳۱۲	۷-۴-۲- انواع ظرف مکان
۳۱۴	۷-۵- مفعول معه.
۳۱۶	۷-۶- حال
۳۲۱	۷-۷- تمیز
۳۲۷	۷-۸- استثناء
۳۳۲	حکم مستثنی' به خلا، عدا، حاشا.
۳۳۴	۷-۹- مُنادی'.
۳۳۸	إستغاثه.
۳۴۰	نُدیّه
۳۴۱	۷-۱۰ و ۷-۱۱ خبر افعال ناقصه و مقاریه.
۳۴۱	۷-۱۲- خبر حروف شبیه به لیس.
۳۴۲	۷-۱۳- اسم حروف مشبّهة بالفعل
۳۴۲	۷-۱۴- اسم لا نفی جنس
۳۴۲	۷-۱۵- موارد دیگری که موجب نصب اسم می شوند:
۳۴۲	۷-۱۵-۱- افعال قلوب
۳۴۸	۷-۱۵-۲- أَفْعَل تَعَجَّبَ:
۳۵۳	۷-۱۵-۳- افعال مَدَح و دَم.
۳۵۷	۷-۱۵-۴- اسم‌هایی که عمل فعل خود را می کنند:
۳۵۸	اسم فاعل

۳۶۳	اسم مفعول.....
۳۶۵	اسم فعل.....
۳۶۷	مصدر.....
۳۶۹	صفت مشبَّهه.....
۳۷۱	اسم تفضیل.....
۳۷۴	صیغه مبالغه.....
۳۷۶	فصل هشتم: موارد جرّ اسم.....
۳۷۶	۸-۱- مجرور به حرف جرّ.....
۳۸۰	۸-۲- مضافٌ إليه.....
۳۸۵	فصل نهم: توابع.....
۳۸۶	۹-۱-۱- نعت حقیقی.....
۳۸۷	۹-۱-۲- نعت سببی.....
۳۸۸	۹-۱-۳- انواع نعت.....
۳۸۸	نعت مفرد.....
۳۹۰	نعت جمله.....
۳۹۱	نعت شبه جمله.....
۳۹۲	۹-۱-۴- مطابقت صفت با موصوف.....
۳۹۵	۹-۲- تأکید.....
۳۹۸	۹-۳- بَدَل.....
۴۰۱	۹-۴- عطف به حرف (عطف نسَق).....
۴۰۴	۹-۴-۱- «واو» و «فاء».....
۴۰۶	۹-۴-۲- «أَمْ».....
۴۰۷	۹-۴-۳- «بَلْ».....
۴۱۰	۹-۴-۴- «لَکِنْ».....
۴۱۱	۹-۴-۵- «لَا».....
۴۱۱	۹-۴-۶- «حَتَّى».....
۴۱۲	۹-۵- عطف بیان.....
۴۱۵	تمرینات عمومی:.....

تقديم به پیشگاه اُمّ ابیها

حضرت صدّیقه طاهره

فاطمه زهراء

(سلام الله علیها)